

Колега Ю. Р.

студент II курсу магістратури

*Навчально-наукового інституту філології та журналістики
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

Науковий керівник: Дрига І. М.

*кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник,
доцент кафедри східної філології*

*Навчально-наукового інституту філології та журналістики
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

ТУРЕЦЬКОМОВНІ ПОДКАСТИ ЯК РІЗНОВИД АУДІОВІЗУАЛЬНОГО НАПРЯМКУ

Ми з вами живемо в епоху масштабної діджиталізації (цифровізації) коли пересічна людина стає дедалі більше залежною від найсучасніших науково-технічних розробок, тож не буде перебільшенням стверджувати, що використання широкого спектру медіа технологій задля поліпшення та спрощення нашого повсякденного буття є не просто актуальним, а й життєво необхідним. У цьому контексті привертає неабияку увагу і, відповідно, потребує детального наукового і практичного опрацювання та всебічного висвітлення таке явище, як подкаст.

Насамперед, нагадаємо, що неологізм “podcast” виник із поєднання слів “pod” і “broadcast”. Своім походженням це слово завдячує гаджетові iPod, тому що саме на ньому почав вперше транслюватись контент у такому форматі.

Подкаст приголомшує різнобарвністю своїх тем, серед яких є мотиваційні промови, щоб зняти розумову втому, історико-наукові розмови, щоб дізнатися про нові події, комедійні розмови, щоб трохи посміхнутися, та багато інших подкастів.

У сфері подкастингу варто неодмінно відзначити добре знаного для турецької публіки актора та ведучого Ібрагім Селіма. Його постать відома своїми розважальними подкастами і дуже популярна на всіх платформах інтернет мереж. Саме тому, предметом нашого дослідження стала авторська програма на ютуб платформі «Сьогодні ввечері з Ібрагімом Селімом», яка є зовсім недослідженою з точки зору українського глядача, але в той же час торкається актуальних тем та проблем сучасності.

Тому головною метою нашої науково-дослідницької роботи було у лінгвістичному ключі показати інтернет мережі як перспективний засіб розвитку у професійному плані. Основна мета дослідження полягала у виконанні таких завдань.

1. Визначити різновид подкастів як комунікаційну технологію, альтернативу до цифрової журналістики, та дослідити природу публікацій подкастів.

2. Дослідити творчість актора Ібрагіма Селіма та його авторську програму «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом», зосереджуючись головним чином на аналізі мовних зособів.

3. Проаналізувати стратегію аудіовізуального перекладу подкастів на основі програми «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом», визначити питому вагу лінгвістичних факторів.

Об'єктом дослідження є категорія подкастів як один із інструментів навчання з точки зору аудіовізуального перекладу, і особливої актуальності у цьому контексті набуває визначення специфіки подкастингу у масштабній та розмаїтій сфері цифрових технологій. Предметом же були особливості аудіовізуального перекладу турецькомовних подкастів на прикладі конкретного медіаконтенту.

Матеріалом для дослідження послугувала програма на ютуб каналі «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом», в якому відомий актор Ібрагім Селім проводить інтерв'ю з різними відомими постатями Туреччини. На особливу увагу тут заслуговує відмінність подкастів, транскреція та екстра-лінгвістичні характеристики аудіовізуального перекладу у 21 столітті.

У науково-дослідній роботі було зроблено аудіовізуальний переклад 3-х випусків програми «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом». Крім того, було перекладено випуск програми з акторкою Ханде Ерчель, в якому, так би мовити, наочно простежувались виконані перекладацькі завдання.

Наукова новизна роботи обумовлена тим, що випуски даної програми на ютуб каналі ще не були перекладені українською мовою. Більш того, програму «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом» вперше проаналізовано у лінгвістичному ключі в руслі аудіовізуального перекладу.

Результати дослідження, у свою чергу, матимуть практичне значення для студентів турецької філології, журналістів та перекладачів у цілому.

Нові комунікаційні технології пропонують багато альтернативних новинних платформ для споживачів новин з різноманітними функціями. Однією з альтернативних журналістських практик, яку пропонують нові медіа, є подкасти. Нагадаймо принагідно й на додачу до сказаного вище, що вперше термін «подкаст» використав британський письменник Бен Хаммерслі в 2004 році в результаті індивідуальної семантичної словотворчості, а саме – шляхом змішування слів iPod і Broadcast [1]. А перший український подкаст, про гумор, називався «Поганий настрій».

Поштовхом до наукової розробки цього питання стали проблеми кіноперекладу в Україні та Туреччині, необхідність формулювання актуальних вимог до перекладу кіноматеріалу та субтитрування як вид кіноперекладу. За основу взято працю лінгвістів Іварсона та Керола під назвою «Субтитрування» 1998 року, в якій вони відмічають принципи та вказівки щодо перекладу субтитрів. Ця книга вважається однією з перших робіт в галузі субтитрування [2].

Серед найпопулярніших подкастів у Туреччині можна назвати такі: «Перша сторінка», який його автори позиціонують як аудіокнигу; “Nereden başlam?”, основна мета якого познайомити глядача з експертами у різних галузях та багато інших [3].

Проаналізуємо уривки одного інтерв'ю з відомою акторкою Туреччини Ханде Ерчель з точки зору особливостей аудіовізуального перекладу. Для прикладу, фразою “sokakta oynarsın, acıkırsın, arkadaşının evine gidersen, hanım teyze kesilmiş ekmek diline 1 kaşığı ev yapımı domates salçasını sürer ve sana uzatır” вона розповідає про турецький культурний звичай, а саме: коли вона в дитинстві грала на вулиці з друзями і заходила до когось у гості, то обов'язково мама тієї дитини мала пригостити гостей замоченою у хліб томатною пастою власного приготування.

Іншим прикладом є слово “üçleme”, що українською перекладається, як «єдність трьох». Одне зі значень – це символізація людини у формі трійці: тіло-душа-дух. Для акторки це правило є дуже важливим, вона коментує його так: «Що б я не робила, я маю тричі це сказати, тричі зробити або тричі кинути». Ведучий Ібрагім Селім її величезну аудиторію в соціальній мережі Інстаграм коментує так: «Зараз у сучасному світі це дуже важлива річ», таким чином наголошуючи на популярності мережі Інтернет як безпосереднього засобу монетизації. Це може бути спонсорство, партнерство чи реклама.

Звертаючи увагу на основні принципи виконання транскрипту одного інтерв'ю з турецькою акторкою Бірдже Акалай, варто зазначити наступне: текст перекладали повністю: як акторки, так і Ібрагім Селіма, кожна репліка писалась окремо одна від одної. Щодо розмовних висловів чи слів-паразитів, то їх була велика кількість. Не варто забувати про слова-вигуки та скорочення, які притаманні чи не кожній людині.

Варто зазначити, що інтерв'ю з актором Беркай Атешем відрізнялось найбільшою складністю через те, що емоційний стан актора протягом усього інтерв'ю був піднесеним, через що велика кількість слів була нівельована за рахунок сміху, не кажучи вже про підвищення тону та використання саркастичних фраз.

Вищенаведені приклади у процесі аудіовізуального перекладу значно ускладнюють роботу перекладача, тому переклад транскрипту є своє-

рідною «ювелірною роботою». Відтак, ми мали завдання, використавши метод транскреції, адекватно передати як диктум, так і модус сказаного турецькою мовою засобами мови української і прагнути при цьому максимально можливої еквівалентності. Наприклад, Беркай Атеш називає себе “koruk uçurtma”, а українською ми можемо передати це, як «людина, яка швидко виходить з себе».

Звичайно, кожна людина, особливо медійна особа, має говорити граматично правильно, але позаяк шоу-програма «Сьогодні ввечері з Ібрагім Селімом» є розважальною, і всю програму подають у формі відкритих довільних питань, це може призводити до відхилень від нормативної структури речень, використання скорочень (оказіональної економії мовних засобів) і навіть суржику.

Взагалі, за словами автора та гумориста Рафаельсона-Веста, поняття гумору постає у трьох жанрах, серед яких: культурний гумор, гумор лінгвістичний та гумор універсальний (тобто, притаманний кожному членові спільноти). Отже, гумор є такою собі «міжнародною одиницею», яку можна зрозуміти (інтерпретувати) чи бодай розпізнати (ідентифікувати), навіть не знаючи мови [4, с. 130].

Список використаних джерел:

1. Podcast kim ne zaman icat etti? URL: <https://www.kimnezamanicatetti.com/podcast/amp/> [дата звернення: 13.12.2022]
2. Ivarson J., Carrol M., Subtitling. Simrishamn: Trans edit, 1998, 156 p.
3. Nereden Başlasam. Podcast hakkında. URL: <https://nereden-baslasam.simplecast.com/> [дата звернення 13.12.2022]
4. Rahaelson-West D.S. On The Feasibility ana Strategies of Translating, Humour, 1989. P. 128–141.